

1. 'शल्य' कथेचा आशय सांगा. 16

किंवा

जागतिकिकरणाचे सामाजिक, सांस्कृतिक व मराठी साहित्यावर झालेले परिणाम सविस्तर लिहा.

2. 'वसुंधरेचा जन्मसोहळा' या कवितेचे आशयसूत्र सांगा. 16

किंवा

'खापराचे दिवे' या कवितेतून शेतकऱ्याचे जीवन कवीने कसे चित्रित केले ते स्पष्ट करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - अ

क) वाचनाचे महत्त्व सांगा.

ख) 'बाजारू संस्कृती आज आपल्या जीवनाचा ताबा घेत आहे' असे भानू काळे का म्हणतात.

ग) संतांच्या महात्म्याचे वर्णन गाडगेबाबा कसे करतात?

घ) अँना आणि मार्क यांनी शीतपेयाच्या दुष्परिणामाच्या संदर्भात कोणता अनुभव सांगितला?

किंवा

गट - ब

च) संत गाडगेबाबाने शिक्षणाचे महत्त्व कसे विशद केले?

छ) प्रकाशने मामाच्या मुलीला का नाकारले होते?

ज) आगरकरांनी सांगितलेली ज्ञानसंपादनाची साधने कोणती?

झ) 'अत्यंत कुशाग्र बुद्धिमतेची माणसेही विकली जाऊ शकतात' असे भानू काळे का म्हणतात?

गट - क

- त) शहरातील रोपे कशी नष्ट होतात?
- थ) वसुंधरेचा जन्मसोहळा कोणत्या दिवशी साजरा होईल, असे सुधाकर गायधनी यांना वाटते?
- द) माणसे धर्म, जात, सत्ता या राजकारणात कसे भरडले जातात ते सांगा.
- ध) 'हे बंधू रेशमाचे ठेवी जपून जीवा' या ओळीचा अर्थ स्पष्ट करा.

किंवा

गट - ख

- प) प्रेमास प्रेम द्यावे' असे शांता शेळके का म्हणतात.
- फ) सगुण-निर्गुण रूपाचे वर्णन कवी ज्ञानेश्वराने कसे केले आहे.
- ब) 'नातं' या कवितेचा आशय सांगा.
- भ) 'फुलवलेल्या कापसाले चंद्र चोरू चोरू पाहे' या काव्यपंक्तीचा अर्थ लिहा.

- 1) विठोबा व अंजना यांनी प्रकाशविषयी कोणते स्वप्न रंगविले होते?
- 2) संत ज्ञानेश्वरांनी आपल्या अभंगातून कोणता आध्यात्मिक संदेश दिला.
- 3) जागतिकीकरण म्हणजे काय?
- 4) मर्दकरांनी त्यांच्या कवितेतून कोणता आशावाद व्यक्त केला?

*****